

अनुसूचि - १
गरिब परिवार पहिचानका सूचकहरू

(१) Proxy Means Test (PMT) विधिबाट गरिब परिवार पहिचान गर्दा आधार लिइएका सूचकहरू :

- (क) जनसांख्यिक तथा मानवीय अवस्था: परिवारको आकार, परिवारको शैक्षिक अवस्था, परिवारमा निजि स्कुलमा अध्ययनरत बालबालिका, परिवारको औसत आयु,
- (ख) परिवारका सदस्यहरूको रोजगारीको अवस्था, आम्दानीको स्रोत, परिवारमा आश्रित व्यक्तिहरूको संख्या
- (ग) बसोबास (घर) को भौतिक अवस्था: घरको स्वामित्व, घरको छाना, घरको भित्ता, घरको जगको प्रकार, घरमा भएका कोठा संख्या
- (घ) घरयासी सुविधा: पिउने पानीको उपलब्धता, शौचालयको सुविधा र प्रकार, खाना पकाउने इन्धन, बत्तीको स्रोत
- (ङ) घरायसी सम्पत्ति: गाडी, इन्टरनेट जडान, केबल टेलिभिजन, टेलिफोन, रेफ्रिजरेटर, पशु चौपाया र चराचुरुङ्गीको संख्या आदि,
- (च) भौगोलिक क्षेत्र तथा क्षेत्रगत गरिबीको अवस्था भौगोलिक क्षेत्रगत अवस्था (हिमाल, पहाड, तराई)
- (छ) जातजातिगत गरिबीको अवस्था: सीमान्तकृत जातजातिगत समूह,
- (ज) जग्गा जमिनको अवस्था र त्यसको अनुमानित मूल्य,
- (झ) परिवारको आम्दानी: माथि उल्लेखित चरहरूलाई आधार मानेर परिवारको समग्र अनुमानित आम्दानीको प्रक्षेपण गर्ने ।

(२) स्वतः गरिब परिवारको रूपमा सूचिकरण गर्न (Automatic Inclusion) आधार लिइएका सूचकहरू :

- (क) नेपालभरी कहिँ कतै घर नभएको
- (ख) घर भएको भएतापनि प्लाष्टिक, झिँक्रो वा बाँसले बारेको र कच्ची छानो भएको
- (ग) आम्दानीको कुनै पनि स्रोत नभएको
- (घ) मागेर गुजारा चलाउने परिवार
- (ङ) घरेलु कामदारको रूपमा रहेको परिवार
- (च) परिवारका सबै सदस्य १८ वर्ष मुनिका भएको परिवार
- (छ) परिवारका सबै सदस्य अपाङ्ग भएका वा गम्भीर रूपमा विरामी भएका वा सबैको उमेर ६५ वर्ष माथि रहेको परिवार ।

अनुसूचि - २

गुनासो दर्ता फाराम

(गरिब परिवारको प्रारम्भिक सूचिमा विवरण समावेश नभएको र फरक परेको अवस्थामा पारिवारिक विवरण समावेश गर्न/सच्याउनको लागि दिइने निवेदनको ढाँचा)

निवेदन

श्री .....

..... गाउँपालिका/नगरपालिकाको कार्यालय

..... जिल्ला ।

विषय :-गरिब परिवारको प्रारम्भिक सूचिमा विवरण समावेश नभएको/फरक परेको सम्बन्धमा ।

..... जिल्ला ..... गाउँपालिका/नगरपालिका..... नं. वडा .....

गाउँ/बस्ती बस्ने ..... को नाति/नातिनी ..... को छोरा/छोरी

वर्ष ..... को ..... परिवारमूली रहेको परिवारको पारिवारिक विवरण भूमि व्यवस्था

सहकारी तथा गरिबी निवारण मन्त्रालयबाट प्रकाशित प्रारम्भिक सूचिमा छुट भएको/फरक पर्न गएकोले

तपसिलमा उल्लिखित विवरणअनुसार उक्त परिवारको विवरण समावेश गरी/सच्याई पाउँ ।

गुनासोसँग सम्बन्धित परिवार: आफ्नै अरुको

गुनासोको कारण :

प्रारम्भिक सूचिमा परिवार समावेश हुनुपर्नेमा समावेश नभएको । समावेश हुनुपर्ने कारण (बहुउत्तर सम्भव)

(क) परिवार बसोबास गरेको घरको अवस्था राम्रो नहुनु ।

(ख) घरमा खानेपानी, चर्पी आदिको सुविधा नहुनु ।

(ग) घरमा बत्तीको स्रोत तथा खाना पकाउने इन्धनको अभाव हुनु ।

(घ) परिवारमूली लगायत अन्य सदस्यहरू अशिक्षित हुनु ।

(ड) परिवारमूली लगायत अन्य सदस्यहरू बेरोजगार हुनु ।

(च) पर्याप्त कृषियोग्य जग्गा नहुनु वा कृषि उत्पादन परिवारको उपभोगको लागि अपर्याप्त हुनु ।

(छ) सुविधाहरू जस्तै: यातायात, स्वास्थ्य, शिक्षा आदिमा पहुँच नहुनु वा पहुँच कठिन हुनु ।

(ज) अन्य (खुलाउने) .....

संलग्न प्रमाणहरू

क) .....

ख) .....

ग) .....

प्रमाणीकरण

मैले उपर्युक्त बमोजिमको विवरण आफ्नो पूर्ण जानकारीमा उपलब्ध गराएको हुँ । आफ्नो वा अरूको झुटो विवरण जानीजानी वा अन्य कुनै कारण नियतवश गरिब परिवार पहिचान कार्यक्रमको उद्देश्य र प्रकाशित नतिजालाई प्रभावित पार्ने गरी उपलब्ध गराएको छैन । त्यसरी गराएको प्रमाणित भएमा प्रचलित ऐन, कानून बमोजिम गरिने जुनसुकै प्रकारको कानुनी कारवाही गरिए मेरो मञ्जुरी छ भनी सहीछाप गर्नेको

दायाँ	बायाँ

परिवार संकेत नं.: .....

औँठा छाप

नाम, थर:..... ठेगाना: ..... ल्याण्डलाइन

टेलिफोन नम्बर: ..... मोबाइल टेलिफोन नम्बर: ..... हस्ताक्षर: .....

मिति: .....

अनुसूचि - ३

गुनासो दर्ता फाराम

(गरिब परिवारको प्रारम्भिक सूचिमा विवरण समावेश भएको र फरक परेको अवस्थामा पारिवारिक विवरण समावेश गर्न/सच्याउनको लागि दिइने निवेदनको ढाँचा)

निवेदन

श्री .....

..... गाउँपालिका/नगरपालिकाको कार्यालय

..... जिल्ला ।

विषय :-गरिब परिवारको प्रारम्भिक सूचिमा विवरण समावेश नभएको/फरक परेको सम्बन्धमा ।

..... जिल्ला ..... गाउँपालिका/नगरपालिका..... नं. वडा .....

गाउँ/बस्ती बस्ने ..... को नाति/नातिनी ..... को छोरा/छोरी वर्ष

..... को ..... परिवारमूली रहेको परिवारको पारिवारिक विवरण भूमि व्यवस्था सहकारी

तथा गरिबी निवारण मन्त्रालयबाट प्रकाशित प्रारम्भिक सूचिमा छुट भएको/फरक पर्न गएकोले तपसिलमा उल्लिखित

विवरणअनुसार उक्त परिवारको विवरण समावेश गरी/सच्याई पाउँ ।

गुनासोसँग सम्बन्धित परिवार: आफ्नै अरुको

गुनासोको कारण :

प्रारम्भिक सूचिमा परिवार समावेश नहुनु पर्नेमा समावेश भएको । समावेश नहुनुपर्ने कारण (बहुउत्तर सम्भव)

(क) परिवार बसोबास गरेको घरको अवस्था राम्रो हुनु (जस्तै: पक्की सिमेन्टको ढलान, जग वा गारो भएको घर) ।

(ख) घरमा खानेपानी, चर्पी आदिको राम्रो सुविधा हुनु ।

(ग) घरमा भरपर्दो बत्तीको स्रोत (बिजुली आदि) तथा सुधारिएको खाना पकाउने इन्धन (सिलिण्डर ग्यास आदि) हुनु ।

(घ) परिवारमूली लगायत अन्य सदस्यहरू सुशिक्षित हुनु ।

- (ङ) परिवारमूली लगायत अन्य सदस्यहरूको राम्रो रोजगारी (स्थायी सरकारी जागिर आदि) हुनु । (च) पर्याप्त कृषियोग्य जग्गा हुनु वा कृषि उत्पादन परिवारको उपभोगको लागि पर्याप्त हुनु ।
- (छ) सुविधाहरू जस्तै: यातायात, स्वास्थ्य, शिक्षा आदिमा राम्रो पहुँच हुनु (यी सुविधाहरू घर नजिकको दूरीमा हुनु) ।
- (ज) अन्य जस्तै: गाडी, ल्याण्डलाइन फोन, एयरकण्डिसन जडान आदि हुनु (खुलाउने)

.....

संलग्न प्रमाणहरू

क) .....

ख) .....

ग) .....

प्रमाणीकरण

मैले उपर्युक्त बमोजिमको विवरण आफ्नो पूर्ण जानकारीमा उपलब्ध गराएको हुँ । आफ्नो वा अरूको झुटो विवरण जानीजानी वा अन्य कुनै कारण, नियतवश गरिब परिवार पहिचान कार्यक्रमको उद्देश्य र प्रकाशित नतिजालाई प्रभावित पार्ने गरी उपलब्ध गराएको छैन । त्यसरी गराएको प्रमाणित भएमा प्रचलित ऐन, कानून बमोजिम गरिने जुनसकै प्रकारको कानुनी कारवाही गरिए मेरो मञ्जुरी छ भनी सहीछाप गर्नेको

दायाँ	बायाँ

परिवार संकेत नं.: .....

औँठा छाप

नाम, थर:..... ठेगाना: ..... ल्याण्डलाइन

टेलिफोन नम्बर: ..... मोबाइल टेलिफोन नम्बर: ..... हस्ताक्षर: .....

मिति: .....

अनुसूचि - ४

स्वघोषणा

म/मेरो परिवार ..... को नाम गरिब परिवारको सूचिमा परेकोमा म उक्त सूचिमा रहन इच्छुक नभएको हुँदा उक्त सूचिबाट म/मेरो परिवारको नाम हटाई दिनु हुन स्वघोषणा गर्दछु ।

दायाँ	बायाँ

परिवार संकेत नं.: .....

औँठा छाप

नाम, थर: ..... ठेगाना: ..... ल्याण्डलाइन

टेलिफोन नम्बर: ..... मोबाइल टेलिफोन नम्बर: ..... हस्ताक्षर: .....

मिति: .....

अनुसूचि - ६

गैर गरिबमा सूचिकृत भएका परिवारलाई गरिब परिवारका रूपमा सूचिकरणका लागि प्रश्नावली

प्रकाशित सूचिमा गरिब परिवारको रूपमा पहिचान नभएको परिवारलाई गरिब परिवारको रूपमा पहिचान गर्न आवश्यक छ भन्ने कुरा छानविनबाट देखिन आएमा यो प्रश्नावली भरी सिफारिस साथ मन्त्रालयमा पठाउनु पर्नेछ ।

गरिब परिवारको रूपमा सूचिकरण गर्न सिफारिस गरिएको परिवारको विवरण

१. परिवार संकेत नं.: (१३ अंकको संकेत नं. लेख्ने)
२. परिवारमूलीको नाम :
३. परिवारमूलीको बाबुको नाम :
४. फोन/मोबाइल नं. :
५. सूचकहरु: गरिब परिवारको रूपमा छनौट गर्नका लागि यस परिवारमा तलका सूचकहरुमध्ये कुन कुन सूचकहरु मिल्दछन्, सबैमा चिन्ह लगाउनुपर्दछ ।
  - (क) नेपालभरी कहीं कतै घर नभएको
  - (ख) घर भएको भएतापनि प्लाष्टिक, झिंक्रो वा बाँसले बारेको र कच्ची छानो भएको
  - (ग) आम्दानीको कुनै पनि स्रोत नभएको
  - (घ) मागेर गुजारा चलाउने परिवार
  - (ङ) कुनै धनाढ्य परिवारमा काममा सघाउने गरी घरेलु कामदारको रूपमा रहेको परिवार
  - (च) परिवारका सबै सदस्य १८ वर्ष मुनिका भएको परिवार
  - (छ) परिवारका सबै सदस्य अपाङ्ग भएका वा गम्भीर रूपमा विरामी भएका परिवार
  - (ज) सबैको उमेर ६५ वर्ष माथि रहेको परिवार
  - (झ) परिवारको आम्दानीले परिवारलाई कम्तिमा वर्षमा आठ महिनासम्म पनि खान लगाउन नपुग्ने
  - (ञ) परिवारको कुनै पनि सदस्य स्वदेश वा विदेशमा कतै पनि कुनै रोजगारीमा नरहेको
  - (ट) नेपालभरी कहीं कतै जग्गा जमिन नरहेको परिवार
  - (ठ) नेपालभरी कहीं कतै कुनै व्यवसाय नभएको परिवार
  - (ड) परिवारको कुनै सदस्यको नाममा स्वदेश वा विदेशमा कुनै पनि बैंकमा रकम नभएको

प्रमाणित गर्ने :

गुनासो सुनुवाइ अधिकारी

गुनासो सुनुवाइ समितिको संयोजक

गाउँ/नगरपालिका प्रमुख/अध्यक्ष